

***Společnost
pro trvale udržitelný život***

STUŽ

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK

2003

- **Společnost pro trvale udržitelný život (STUŽ)**

je dobrovolná nezisková nevládní organizace (občanské sdružení), která vznikla v září 1992 z iniciativy prvního ministra životního prostředí Československa Josefa Vavrouška.

- **Poslání a cíle STUŽ**

Základním cílem Společnosti je hledání cest směřujících k trvale udržitelnému vývoji lidské společnosti, k přiblížení se ideálům humanismu a zároveň ideálům harmonie vztahů mezi člověkem a přírodou, s cílem zachovat život ve všech jeho formách a chránit přírodu jako celek, a to s vědomím odpovědnosti vůči dnešním i budoucím generacím. Svou činnost zaměřujeme na zkoumání a vytváření předpokladů trvale udržitelného způsobu života na místní, regionální, národní i globální úrovni. Přejít na trvalou udržitelnost chápeme jako jedinou alternativu k trendům prohlubujícím ekologickou krizi, jež by v místním a posléze i globálním měřítku devastovala biosféru i společnost. Zároveň nezastíráme, že přechod společnosti na trvale udržitelný způsob života si v budoucích několika desetiletích vyžaduje zásadní a mnohostranné společenské změny. Jedním z našich cílů je proto i studium společenských aspektů a rizik předpokládaných budoucích změn.

- **Organizace STUŽ**

Organizační struktura:

Nejvyšším orgánem STUŽ je valné shromáždění, které volí předsedu, předsednictvo, revizní komisi a čestné předsednictvo. Předsednictvo pak ze svého středu volí tři místopředsedy. Organizační záležitosti STUŽ řeší tajemník (tajemnice), podvojně účetnictví zpracovává kvalifikovaná účetní.

STUŽ působí na celém území České republiky a je členěna do *regionálních poboček*, které si volí svůj vlastní výbor.

- **Aktivity STUŽ**

A. Pravidelné diskusní semináře na Novotného lávce

Na schůzích předsednictva a v elektronické konferenci byla vybírána témata vřdy na kař dé pololetí roku a stanoveni garanti, Ti si pak po konzultaci s předsednictvem určovali a oslovovali panelisty.

Program seminářů byl elektronicky rozesílán všem členům STUŽ a uveřejněn na www stránkách STUŽ a na stránkách ecn. Tištěné programy byly vylepeny na pracovištích jednotlivých členů předsednictva.

- 7. ledna** „*Nová Rada vlády pro udržitelná rozvoj – podmínka přípravy dobré Národní strategie udržitelného rozvoje České republiky*“ – garanti Ondřej Velek, Ivan Rynda
- 4. února** „*Chemosféra/GeMOsféra – efektivní státní dozor a/nebo sebeobrana spotřebitelů?*“ – garanti Karel Jech a Ondřej Velek
- 4. března** Valné shromář dění s volbami předsedy, členů předsednictva a revizní komise
Beseda o Himalájích s Martinem Bursíkem a diapozitivy
- 1. dubna** „*(ne)Máme právo na informace*“ – garant Zuzana Mrázková
- 6. května** „*Nový stavební zákon – nástroj udržitelného plánování využití území?*“ – garanti Ivan Dejmal a Ivan Plicka
- 3. června** „*Evropa a my – vstup do EU a řivotní prostředí*“ – garant Karel Jech
- 2. září** „*Integrovaná výrobová politika (IPP) a neudržitelné vzorce spotřeby a výroby v ČR?*“ – garant Ondřej Velek
- 7. října** „*Bude mít Česká republika moderní, udržitelnou energetickou politiku?*“ – garant Martin Bursík
- 4. listopadu** „*Budoucnost Šumavského národního parku*“ – garant Pavel Šremer
- 2. prosince** „*Začátky našeho zelenání aneb k historii zelených hnutí u nás*“ – garanti Pavel Šremer a Miroslav Martiš

Semináře se konaly v kongresovém sále Klubu techniků. Počet účastníků se lišil, velkou roli hrála „atraktivita“ panelistů. Nejčtetnější návštěvnost byla v lednu (Rada pro udržitelný rozvoj), cca 100 posluchačů, v dubnu ((ne)Máme právo na informace) a tradičně na listopadovém semináři Budoucnost Šumavy, kde byli v hojně míře účastni kromě členů občanských sdružení nejen z Prahy lesníci a členové Národního lesnického komitétu.

B. Konference

Ve dnech 26. – 27. dubna pořádala STUŤ ve spolupráci se slovenskou STUŤ, s Centrem interdisciplinárních studií Univerzity Palackého, Střediskem ekologické výchovy Odboru životního prostředí Magistrátu města Olomouc, Centrem pro sociální a ekonomické strategie Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy a se Sdružením pro otevřenou společnost Konferenci „**Johannesburg + 1 – (Směřování k trvale udržitelnému rozvoji)**“

Účastníci konference se dohodli na doporučeních, která poslali vládě České republiky

Doporučení účastníků konference vládě České republiky

Na základě obsáhlé a věcné diskuse týkající se ustavení Rady vlády pro udržitelný rozvoj (dále „Rada“), jakož i vypracování Národní strategie udržitelného rozvoje včetně jejího Akčního plánu se obracíme na vládu ČR s následujícími doporučeními:

- nesouhlasíme s neustálým oddalováním ustavení Rady, a žádáme proto vládu ČR, aby ji v souladu s vlastním Usnesením č. 1286 ze dne 16. prosince 2002 bezodkladně ustavila;
- znepokojuje nás snaha některých členů vlády účelově měnit poměr zastoupení v Radě či redefinovat smysl a obsah její práce (např. prezentovat orgány pro územní plánování pod připravovaným stavebním zákonem jako „rady udržitelného rozvoje“);
- obdobně nesouhlasíme s promítáním principu politické parity do orgánu, jenž má plnit především odbornou poradní funkci; domníváme se proto, že i zastoupení jednotlivých resortů má být dáno jejich klíčovou úlohou ve strategii udržitelného rozvoje, a nikoli politickou příslušností jejich ministrů;
- z uvedeného důvodu doporučujeme, aby ve shodě s původním návrhem předsedal Radě místopředseda vlády, v jehož kompetenci je věda, výzkum a lidské zdroje, a dalšími členy Rady byli především ti ministři, jejichž resortní náplní jsou pilíře udržitelného rozvoje;
- s cílem dosáhnout efektivního fungování Rady navrhuje ustavit minimálně tyto stálé Výbory Rady:
  1. Výbor pro udržitelný rozvoj území ČR
  2. Výbor pro udržitelný sociální rozvoj
  3. Výbor pro udržitelný rozvoj lidských zdrojů
  4. Výbor pro udržitelný ekonomický rozvoj
  5. Výbor pro udržitelný environmentální rozvoj
  6. Výbor pro indikátory udržitelného rozvoje
  7. Výbor Fóra pro udržitelný rozvoj (*jako trvalý zprostředkující článek mezi Radou a Fórem, jakož i širokou veřejností*);
- žádáme vládu ČR, aby uložila předsedovi Rady svolat ustavující jednání Rady jako veřejné jednání za účasti zástupců hlavních předpokládaných aktérů Fóra pro udržitelný rozvoj (dále „Fórum“);
- žádáme vládu ČR, aby přednostním tématem ustavujícího jednání Rady byl způsob ustavení a mechanismus fungování Fóra, jehož prvé jednání požadujeme předsedou Rady svolat nejpozději do 30. listopadu 2003 jako veřejné jednání, nejlépe v Parlamentu ČR;

- dále žádáme, aby se Rada na svém prvním zasedání zabývala zajištěním a koordinací urychleného vypracování Národní strategie udržitelného rozvoje České republiky jako zásadního zastřešujícího dokumentu pro veškeré resortní strategie a politiky;
- požadujeme, aby veškeré závěry z jednání Rady včetně jejích pracovních orgánů byly veřejné a dostupné na internetu;
- požadujeme, aby Rada zpracovávala roční Závěrečnou zprávu o činnosti Rady, která by byla podkladem pro výroční jednání Fóra;
- žádáme vládu ČR, aby zabezpečila finanční a organizační předpoklady pro vytváření pravidelných osvětových pořadů k tématice udržitelného rozvoje ve veřejnoprávních médiích.

Jménem účastníků konference

Pavel Šremer, předseda Společnosti pro trvale udržitelný život

V Olomouci 25. 4. 2003

* Doporučení účastníků konference „Johannesburg + 1 k ustavení Rady vlády pro udržitelný rozvoj bylo posláno vládě ČR a pravděpodobně přece jen urychlilo a ovlivnilo její vytvoření. Na druhé straně však předsednictvo STUŽ nedostalo žádnou pozvánku k účasti na činnosti Rady

C. Vydaná stanoviska

Stanovisko č. 98 ke kompetenčnímu sporu o působnost pro posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (SEA) v návrhu novely zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

D. Připomínky a podněty STUŽe:

- Předsednictvo STUŽ se připojilo k Dopisu ekologických občanských sdružení premiérovi Špidlovi dne 13.3. 2003, týkajícímu se managementu NP Šumava ve světle stanoviska mise IUCN.
- Ing. Fencel vypracoval Návrh metodického pokynu pro důsledné využití § 12 odst. 1 a 2 (k ochraně krajinného rázu) z.č. 114/1992 Sb. O ochraně přírody a krajiny kompetentními orgány s přihlédnutím k ustanovením a tendencím o spoluúčasti veřejnosti na rozhodovacích procesech v EU

E. Projekty STUŽe

- Úspěšně byl dokončen projekt Popularizace výsledků vědy a výzkumu v oblasti životního prostředí formou pravidelných seminářů, besed a tiskových materiálů (Řešitelka projektu Ing. Eva Vavroušková).
- Pokračoval již několikaletý projekt EU, ŤP a NGOs, byly vydány a široce distribuovány Evropské environmentální občasníky.
- 24. – 28. března 2003 pořádala STUŤ ve spolupráci s MŤP pro školy promítání filmů z Ekofilmu Ozvěny Ekofilmu (řešitelka projektu Ing. E. Vavroušková).
- 5. června 2003, na mezinárodní den ŤP, došlo k vyhlášení výsledků soutěže o nejlepší esej na téma udržitelný způsob života pro studenty ČR a SR, kterou organizují STUŤ ČR a SR, redakce týdeníku Mosty a REC Bratislava-tentokrát u příležitosti 5. panevropské konference ministrů ŤP v Kyjevě a 10. výročí vzniku STUŤe. Záštitu převzalo Regionální centrum Rozvojového programu OSN v Bratislavě a tématická skupina Evropského EcoFora: Hodnoty pro udržitelnou budoucnost s podporou Českého centra v Bratislavě.
Držitelkou první ceny se stala Monika Záviš-Rajčany z Evangelické bohoslovecké fakulty, druhou cenu získal Pavel Skála z Fakulty humanitních studií v Praze a třetí Branislav Chrenka z Přírodovědecké fakulty UK v Bratislavě. Za publicistický přínos získala cenu Katarína Korytárová z Piešťan, posl. Ekonomické university v Bratislavě a Roman Exner z Moravské Třebové, posl. z Pedagogické fak. KU v Praze.
- Projekt „Zapojení veřejnosti do rozhodovacích procesů o životním prostředí“ pomocí seminářů k aktuálním tématům, začínající již v r. 2002, byl dokončen v červnu 2003.
- Byly podány dva ideové náměty projektů pro podporu z financování evropského hospodářského prostoru (z EFTA a z Norska) – jeden týkající se nebezpečných chemických látek (řešitel O. Velek) , druhý soustřeďující se na ochranu našeho kulturního a přírodního dědictví-krajiny (řešitel J. Fenc)

F. Pobočky

Pobočky s právní subjektivitou:

Bělokarpatská, Broumovská, Českolipská, Chomutovská, Jihočeská, Karlovarská, Východočeská.

Pobočka bez právní subjektivity:

Jizerskohorská.

- Olomoucká pobočka byla na její žádost zrušena, zůstává zde pracovní skupina.

G. Pracovní skupiny

- Skupina pro pražské problémy
- Skupina pro energetiku
- EIA sekce
- Odborná pracovní skupina pro ekologickou výchovu
- Skupina pro odpady a chemické látky
- Skupina pro územní plánování
- Skupina pro ekozemědělství a genet. inženýrství
- Skupina pro dopravu
- Skupina pro trvale udržitelná města
- Skupina pro ochranu lesů
- Skupina mladých pro trvale udržitelný život (vznikla nově v roce 2001 a jejím hlavním cílem je rozvíjet spolupráci mezi mladými lidmi v prosazování TUR do společenské praxe v rovině místní, regionální, národní i globální; prohlubovat mezinárodní spolupráci s organizacemi podobného zaměření z ostatních zemí)
- Skupina pro IPPC (nově vznikla na začátku roku 2001 při práci na simulačním projektu vydávání integrovaného povolení).

V roce 2003 pracovaly skupiny jen příležitostně, nepodařilo se např. uspět s několika projekty skupiny pro územní plánování.

H. Další aktivity

Bylo uspořádáno několik pracovních diskusních podvečerů v kanceláři STUŽe v Krátké ulici. Kromě odborných aktivit byly v Krátké pořádány tradičně dva Stučovraty a jedna Stučodennost (neformální setkání členů a příznivců STUŽ pod záminkou slunovratů a rovnodenností).

- STUŽodennost 23.9. se uskutečnila na pozvání našeho člena v restauraci U tvrze v Praze -starých Malešicích.
- 4. března – setkání poboček STUŽ
- 5. června – účast členů české STUŽ na slavnostní akci k 10. výročí založení slovenské STUŽ v Bratislavě, k světovému dni životního prostředí a na vyhlášení výsledků soutěže o nejlepší esej na téma udržitelný způsob života
- 12. – 14. září se konal ve spolupráci se slovenskou STUŽ již 9. Memoriál Josefa a Petry Vavrouškových v Roháčích
- 29. prosince 2003 – 1. ledna 2004 – byl již tradičně slaven „12. jubilejní Česko – slovenský Silvestr na pomezí“ (díky za zorganizování patří R. Kuncovi z Bělokarpatké pobočky)

• Organizační záležitosti

Pokračuje Centrum Josefa Vavrouška – kancelář STUŽ v Krátké ulici 26.

Avšak jen co jsme se přestěhovali z Podolí do Krátké a postavili knihovny a zařídili kancelář, museli jsme se na přání majitele domu přestěhovat z přízemí do 3. patra, což zhatilo některé plány, které jsme měli přichystané. Nicméně během měsíce jsme přestěhování zvládli (malování, postavení nových regálů na knihy, přenesení tisíců knih z přízemí do 3. patra, uspořádání knihovny, přehlášení odběru plynu, elektrické energie, přeložení telefonu...) a mohli začít pracovat.

• **Prezentace STUŽ, Zpravodaj, webovské stránky**

- Cenu Josefa Vavrouška , kterou uděluje Nadace Charty 77, získal dne 27.5. 2003 člen předsednictva STUŽ Ivan Rynda, který tak výborně representoval i STUŽ
- V průběhu roku byla vydána dvě čísla Zpravodaje STUŽ. Zpravodaje byly vytištěny v nákladu cca 450 ks a rozeslány poštou všem členům STUŽ a organizacím, které o ně požádaly. Zbytek byl rozdělán příznivcům STUŽ.
- Webovské stránky byly graficky i obsahově přepracovány a pravidelně aktualizovány. Kromě jiných informací zde byla doplňována stanoviska STUŽ, Zpravodaj 1/2003 a 2/2003 a aktuálně zveřejňovány pozvánky na semináře STUŽ a ostatní akce.

• **Dosažené výsledky**

Stále se potvrzuje, že tradiční pořádání stužových seminářů má svůj smysl. Podstatné je i místo konání – Novotného lávka ve středu Prahy, dobře dopravně přístupná. Návštěvníci si už navykli každé první úterý v měsíci si rezervovat čas na tyto naše akce. Jako panelisté vystoupili vždy opravdu špičkoví odborníci, nezdědka členové vlády a úředníci ministerstev. V roce 2003 vystoupili na seminářích STUŽ ministr životního prostředí Libor Ambrozek, místopředseda vlády Petr Mareš, bývalý poslanec PSP Oldřich Kuřilek, bývalí ministři životního prostředí Martin Bursík, Bedřich Moldan a Ivan Dejmál.

Podle atraktivity tématu se seminářů zúčastnilo v průměru 60 účastníků. Seminářů se již pravidelně zúčastňují studenti vysokých škol. Každý seminář byl následně předsednictvem ohodnocen.

Projekt, tyto semináře zabezpečující, byl pro rok 2003 úspěšně ukončen a v roce 2004 bude opět pro velký zájem účastníků pokračovat .

Zpravodaj se stal důležitým prostředkem ke vzájemné komunikaci a informování členů STUŽ.

Prostřednictvím www stránek se členové a ostatní návštěvníci internetu pravidelně dozvídají o činnosti, aktivitách a výsledcích práce STUŽ a díky nim se v roce 2003 rozrostla členská základna STUŽ o několik členů, které oslovila myšlenka trvale udržitelného způsobu života.

Ostatní aktivity, zejména ty neformální, pomáhají udržovat přátelské vztahy mezi členy a příznivci a bývají také místem, kde je možno řešit i odborné problémy bez předem stanoveného programu. Jde jak o akce pořádané v Krátké 26, tak o akce pořádané ve spolupráci se slovenskou STUŤ.

*****

Čestné předsednictvo

Doc. MUDr. Martin Bojar	Doc. RNDr. Čestmír Jech, CSc., i.m.
Blanka Bohdanová	Jiřina Juláková
MUDr. Jan Cimický, Csc	Jan Kačer
Táňa Fišerová	Prof. Dr. Erazim Kohák
Doc. Fedor Gál, DrSc	Prof. Hana Librova
Prof. RNDr. Emil Hadač, DrSc.,i.m.	Ing. Jaroslav Stoklasa, CSc.
Hazel Henderson	Jana Štroblová
RNDr. Mikuláš Huba	Doc. Ing. Josef Vavroušek, CSc., i.m.
Jaroslav Hutka	Prof. Dr. Zdeněk Veselovský, DrSc.

*****

Předsednictvo

(dle usnesení valného shromáždění z března 2003
redukce na předsedu a 10 členů předsednictva)

předseda:	Pavel Šremer
místopředsedové:	Jiří Dlouhý
	Karel Jech
	Miroslav Martiš
členové:	Martin Bursík
	Ivan Dejmal
	Jiří Kulich
	Miroslav Punčochář
	Jiří Roth
	Ivan Rynda
	Ondřej Velek

Revizní komise

(redukce na 2 členy)

Jaroslav Mejzr
Hana Horynová

*****

Tajemnice

Eva Vavroušková

Účetní služby

Dana Kopanicová

- **Zpráva o hospodaření STUŽ za rok 2003**

Vybrané údaje z hospodaření z roku 2003

Konečné zůstatky na bankovních účtech k 31. 12. 2003 v Kč

Bankovní účet / hlavní účet / 3944349/0800	417.360,64
Bankovní účet / podúčet / 35-3944349/0800	12.624,90

Bankovní účet / podúčet / 107 3944349/0800	1.000,00
--	----------

Bankovní účet / termín.vklad/ 5231-3944349/0800	199.970,00
Devizový účet / 2022-0171542293	3.754,01 USD
(přepočet dle kurzu ČNB k 31. 12. 2003)	121.648,69

Konečný zůstatek na pokladně k 31. 12. 2003 **1.418,50****Konečný stav neuhrazených závazků a pohledávek k 31. 12. 2003**

Celkem neuhrazené závazky	416,00
Celkem neuhrazené pohledávky	105.170,00
Celkem nezúčtované provozní zálohy	900,00

Prostředky přijaté v roce 2003: **771. 036,00****Přijaté dotace:**

Ministerstvo životního prostředí	263 996,00
Nadace Partnerství	107.000,00
Prostředky ze zahraničí	341.765,00

Příspěvky od členů **41.889,00****Ostatní výnosy** **14.386,00****Přijaté dary:**

Tomáš Hakr	2.000,00
------------	----------

Prostředky vydané v roce 2003 **666.090,00**

Kancelářské potřeby	2.199,00
Drobné provozní vydání a drobný majetek	6.136,80

Spotřeba el. Energie, vody a plynu	10.521,20
Cestovné	172,00
Náklady na REPRES	2.530,00
Ostatní služby spojené s realizací projektu	290.408,30
Nájemné / Centrum	55.000,00
Nájemné / Novotného lávky	13.650,00
Nájemné / Ostatní	3.700,00
Kopírování	87.463,20
Telefonní poplatky	31.992,10
Poštovné	2.681,50
Bankovní poplatky	5.114,17
Poskytnuté příspěvky	8.845,00
Mzdové náklady	145.676,00

• Poděkování

- ✓ Děkujeme Ministerstvu životního prostředí, Nadaci Partnerství, Milieu kontaktu OOST-Europa a DGXI, že nám svými granty umožnili naši činnost.
- ✓ Děkujeme také všem členům STUŤ a jejím příznivcům, kteří zaplatili vyšší členské příspěvky, případně přispěli finančním darem a tím přispěli k tomu, že jsme mohli provozovat i ty činnosti, na které jsme neměli prostředky z grantů.
- ✓ Náš dík také patří všem návštěvníkům tradičních úterních panelových besed v Klubu techniků na Novotného lávky v místnosti č. 217, kterým tyto akce ani po jedenácti letech nezevšedněly a vždy každý měsíc se s chutí pouštěli s panelisty do vášnivých diskusí.
- ✓ Rádi bychom na tomto místě také poděkovali všem panelistům, kteří věnovali mnoho času přípravě svého vystoupení na besedách a bez jejich účasti by tyto akce ztrácely na zajímavosti.
- ✓ Děkujeme všem našim členům a příznivcům, kteří navštěvovali také ostatní akce STUŤ a tím nám dávali najevo, že tu nejsme zbyteční.
- ✓ Jsme vděční za důvěru, kterou nám i v tomto roce poskytovala spousta našich přátel a příznivců, stejně tak za podporu přízeň a pomoc.

Obsah:

Poslání a cíle STUŤ

2

Organizace STUŤ	2	
Aktivity STUŤ v roce 2003	3	
A. Pravidelné diskusní semináře	3	
B. Konference, semináře, výstavy	4	
C. Vydaná stanoviska	5	
D. Připomínky a podněty STUŤ	5	
E. Projekty STUŤ	6	
F. Pobočky	6	
G. Pracovní skupiny	7	
H. Další aktivity	7	
Organizační záležitosti	8	
Prezentace STUŤ, Zpravodaj, webovské stránky	8	
Dosažené výsledky		8
Předsednictvo	9	
Zpráva o hospodaření	10	
Poděkování		11

 STUŽ *Společnost pro trvale udržitelný život*

Krátká 26, 100 00 Praha 10
e-mail: eva.vavrouskova@ecn.cz

IČO 47608277
Číslo účtu 3944349/0800